

Levél Leningrádból

- NŐK LAPJA • 2018/14 • ÁPRILIS 4.

Amikor Frank Andás bemutatta nekem Lukács Julit, még volt Leningrád. Együtt jártak egyetemre, matematika szakra, de semmi különös, magyarázta András, aki már gimnáziumban a legjobb barátom volt, ez csak szakmai kapcsolat, a Banthof-képletet kutatják, meg hasonlók. Én pedig az első pillanatban beleszerettem Juliba. Szép volt, kedves és törekeny, mint valami porcelánbaba. Voltunk is már együtt a szülei Csalogány utcai lakásában, közben Csajkovszkijt hallgattunk, verseket olvastam neki a szerelemről, és akkor úgy éreztem, hogy ő is szeret.

Frank okos és művelt fiú volt, fényképeket gyűjtött régi hajókról és repülőgépekről, és szerette ezeket nézegetni, örült, ha járom vele a könyvesboltokat és az antikváriumokat. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap után együtt sétáltunk haza, megálltunk a kapujuknál, rágyújtottunk, ahogy szoktunk, ő megkérdezte, hogy lefeküdtem-e Lukács Julival, mintha neki ez fontos lenne, persze, korábban beszélgettünk már lányokról, de nem így, ilyen nyíltan, ilyen veszélyes és egyértelmű nyíltsággal még soha nem kérdezett meg tőlem semmit, és én sem kérdeztem tőle semmit, ebből már éreznem kellett volna, hogy ez neki nagyon fontos, de nem éreztem, valószínűleg azért, mert nem voltam olyan igazi barátja, mint ő nekem, a barátságokban apályok és dagályok váltják egymást, nem mindig vagyunk egyformán fontosak a másik számára, én ráadásul szenvedélyes és igazságtalan vagyok, hajlamos feltételezni, hogy jobban szeretek másokat, és jobban ragaszkodom másokhoz, mint ahogyan engem szeretnek, és hozzám ragaszkodnak.

Na és jó volt?, kérdezte irigységgel vegyes kíváncsisággal, jó volt, feleltem, mert ez volt az igazság, örjítően jó volt, kiveret bennünket a víz, amikor együtt voltunk, miért is ne tudná meg, a barátság abból áll, hogy őszinték vagyunk egymással, hiszen kivel legyen őszinte az ember, ha nem a barátjával, akkoriban kezdtem megmászni azokat a meredek hegycsúcsokat, amiket az élet alapfogalmainak ne ...legyél őszinte, erre kért mindig anyám is, ami azt jelentette, hogy olyan dolgokat kellett volna elmesélnem, amiket nem akartam elmesélni.

Az őszinteség pedig nem mindig csupán kellemes dolgok ismertetését jelenti, sőt később azt is megtudtam, amit akkor mái mindenki tudott, hogy az őszinteség mindig azt jelenti, hogy kellemetlen dolgok következnek, lehetek őszinte, ezt kérdezik, és utána következik a kellemetlenség, ne legyél, szoktam erre mondani, ne legyél őszinte, nem igénylem az őszinteséget, nincs szükségem kellemetlen hírekre, nem érdekelnek a tények, engem a hízélgés és a képmutatás érdekel, legye őszinte, erre

kért mindig anyám is, ami azt jelentette, hogy olyan dolgokat kellett volna elmesélnem, amiket nem akartam elmesélni, és nekem is olyan dolgokat mondanak el, amiket nem akartam meghallgatni, úgy teszünk, mintha fontosnak tartanánk az őszinteségei az életben, de csak látszólag, mert valójában félünk tőle. Nem kellett volna őszintének lennem Frankkal, csak hogy bennem a büszkeség meg a hiúság is erős volt, erősebb, mint a barátság, aztán nem is beszéltünk többet erről, Julival is egyre kevesebbet találkoztam, mindig voltak kifogások, tanulás, szülők, beteg nagymama, aztán már nem is voltak kifogások, csak három mondat.

- Nagyon kedves és szórakoztató fiú vagy - mondta. - De Frankhoz megyek feleségül, ő az, aki egész életemben szeretni fog.

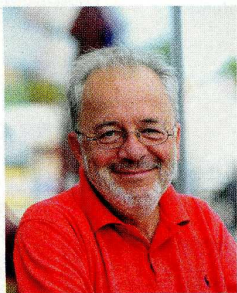
Így szoktak történni a dolgok az életben. Néha találkozunk itt-ott, köszöntünk egymásnak, megkérdeztük a másiktól, hogy hogy van, de már nem érdekelt bennünket a válasz. Frank híres matematikus lett, fiatalon professzor a leningrádi egyetemen. Juli is ott tanított. Látszólag minden rendben, aztán Frank elment Kaliforniába, ott mégiscsak nagyobbak a lehetőségek, de még egy fiatal kínai lány is szerepet játszott a dologban, így elhagyta Julit.

Gondolkodtam azon, hogy másképpen is alakulhatott volna minden. A közös ceruzahegyezések a gimnáziumban. Akkor Frank azt is mondta, hogy egy szerelem miatt nem bomlanak fel barátságok.

Öt évvel később levelet kaptam Leningrádból Juli kért, hogy menjek ki hozzá. Csak ennyi. Vár a repülőtéren.

- Mi történt? - kérdeztem, amikor ott találkoztunk.

- Hiányzol - felelte ő. - Semmi más.

Odze György

Levél Leningrádból

...legyél őszinte, erre kért mindig anyám is, ami azt jelentette, hogy olyan dolgokat kellett volna elmesélnem, amiket nem akartam elmesélni.

Amikor Frank Andás bemutatta nekem Lukács Julit, még volt Leningrád. Együtt jártak egyetemre, matematika szakra, de semmi különös, magyarázta András, aki már gimnáziumban a legjobb barátom volt, ez csak szakmai kapcsolat, a Banthof-képletet kutatják, meg hasonlók. Én pedig az első pillanatban beleszerettem Juliba. Szép volt, kedves és törékeny, mint valami porcelánbaba. Voltunk is már együtt a szülei Csalogány utcai lakásában, közben Csajkovszkijt hallgatunk, verseket olvastam neki a szerelemről, és akkor úgy éreztem, hogy ő is szeret.

Frank okos és művelt fiú volt, fényképeket gyűjtött régi hajókról és repülőgépekről, és szerette ezeket nézegetni, örült, ha járom vele a könyvesboltokat és az antikváriumokat. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap után együtt sétáltunk haza, megálltunk a kapujuknál, rágyújtottunk, ahogy szoktunk, ő megkérdezte, hogy lefeküdtem-e Lukács Julival, mintha neki ez fontos lenne, persze, korábban beszélgettünk már lányokról, de nem így, ilyen nyíltan, ilyen veszélyes és egyértelmű nyíltsággal még soha nem kérdezett meg tőlem semmit, és én sem kérdeztem tőle semmit, ebből már éreznem kellett volna, hogy ez neki nagyon fontos, de nem éreztem, valószínűleg azért, mert nem voltam olyan igazi barátja, mint ő nekem, a barátságokban apályok és dagályok váltják egymást, nem mindig vagyunk egyformán fontosak a másik számára, én ráadásul szenvedélyes és igazságtalan vagyok, hajlamos feltételezni, hogy jobban szeretek másokat, és jobban ragaszkodom másokhoz, mint ahogyan engem szeretnek, és hozzám ragaszkodnak.

Na és jó volt?, kérdezte irigységgel vegyes kíváncsisággal, jó volt, feleltem, mert ez volt az igazság, örjítően jó volt, kivert bennünket a víz, amikor együtt voltunk, miért is ne tudná meg, a barátság abból áll, hogy őszinték vagyunk egymással, hiszen kivel legyen őszinte az ember, ha nem a barátjával, akkoriban kezdtem megmászni azokat a meredek hegycsúcsokat, amiket az élet alapfogalmainak ne-

veznek, az őszinteség pedig nem mindig csupán kellemes dolgok ismertetését jelenti, sőt később azt is megtudtam, amit akkor már mindenki tudott, hogy az őszinteség mindig azt jelenti, hogy kellemetlen dolgok következnek, lehetek őszinte, ezt kérdezik, és utána következik a kellemetlenség, ne legyél, szoktam erre mondani, ne legyél őszinte, nem igénylem az őszinteséget, nincs szükségem kellemetlen hírekre, nem érdekelnek a tények, engem a hízélgés és a képmutatás érdekel, legyél őszinte, erre kért mindig anyám is, ami azt jelentette, hogy olyan dolgokat kellett volna elmesélnem, amiket nem akartam elmesélni, és nekem is olyan dolgokat mondanak el, amiket nem akartam meghallgatni, úgy teszünk, mintha fontosnak tartanánk az őszinteséget az életben, de csak látszólag, mert valójában félünk tőle. Nem kellett volna őszintének lennem Frankkal, csakhogy bennem a büszkeség meg a hiúság is erős volt, erősebb, mint a barátság, aztán nem is beszélünk többet erről, Julival is egyre kevesebbet találkoztam, mindig voltak kifogások, tanulás, szülők, beteg nagymama, aztán már nem is voltak kifogások, csak három mondat.

– Nagyon kedves és szórakoztató fiú vagy – mondta. – De Frankhoz megyek feleségül. Ő az, aki egész életemben szeretni fog.

Így szoktak történni a dolgok az életben. Néha találkoztunk itt-ott, köszöntünk egymásnak, megkérdeztük a másiktól, hogy hogy van, de már nem érdekelt bennünket a válasz. Frank híres matematikus lett, fiatalon professzor a leningrádi egyetemen. Juli is ott tanított. Látszólag minden rendben, aztán Frank elment Kaliforniába, ott mégiscsak nagyobbak a lehetőségek, de még egy fiatal kínai lány is szerepet játszott a dologban, így elhagyta Julit.

Gondolkodtam azon, hogy másképpen is alakulhatott volna minden. A közös ceruzahegyezések a gimnáziumban. Akkor Frank azt is mondta, hogy egy szerelem miatt nem bomlanak fel barátságok.

Öt évvel később levelet kaptam Leningrádból. Juli kért, hogy menjek ki hozzá. Csak ennyi. Vár a repülőtéren.

– Mi történt? – kérdeztem, amikor ott találkoztunk.

– Hiányzol – felelte ő. – Semmi más.